

AI dětem

Kurikulum umělé inteligence pro ZŠ a SŠ

Využití generativní AI v praxi pedagoga

Způsoby využití GenAI ve výuce

kurikulum.aidetem.cz/ai-v-praxi

Autorka: Eva Nečasová

Spolupracovali: Radovan Lupták, Anna Dvořáková

Jazyková korektura: GPT Jazykový korektor AI dětem

Poslední aktualizace: 11/2025

Verze: 03

Tato metodika je součástí přístupu 4 kroky ke smysluplnému učení s AI,
které vydal Národní pedagogický institut.

npi | Národní pedagogický institut
České republiky

Formulář
pro připomínky

Jak s touto metodikou pracovat

Tato metodika slouží jako univerzální průvodce využitím generativní umělé inteligence (GenAI) – zejména chatovacích aplikací – ve výuce. Nabízí postupy a nástroje, jak smysluplně využít GenAI pro podporu procesu učení, individualizaci a rozvoj myšlení. Tato metodika je také součástí širšího přístupu 4 kroky ke smysluplnému učení s AI, které vydal Národní pedagogický institut.

Nástroje, které v metodice najdete

Tato metodika nabízí dva praktické nástroje, které je možné přinést rovnou do výuky. Tím prvním jsou AI asistenti v ChatGPT a Gemini – přednastavené role připravené na konkrétní úkoly a obohacené podpůrnými daty pro co nejkvalitnější výstupy. Druhým jsou prompty, tedy textová zadání, která po vložení do chatu spustí konverzaci s jasně definovaným cílem. V každé fázi procesu najdete odkazy na oba tyto nástroje.

[Co jsou AI asistenti](#)[Co je to prompt](#)

Proč zapojit GenAI do výuky

AI není jen další téma ke studiu – je to nástroj, který může změnit způsob učení všech předmětů. Stejně jako tužka nebo internet. Cílem není učit „o AI“, ale učit „s AI“ – integrovat ji do běžné výuky tak, aby rozvíjela dovednosti žáků. Při přípravě aktivit nezapomeňte, že AI je nástroj, ne náhrada lidského myšlení – žáci musí rozumět látce, aby ji mohli efektivně využívat. Vždy dbejte na kritické hodnocení AI výstupů, začněte jednoduššími úkoly a postupně zvyšujte složitost. Vytvořte bezpečné prostředí, kde mohou žáci s AI experimentovat bez strachu z chyb.

Nejčastější dotazy

V současnosti je k dispozici několik chatovacích aplikací, které k tomuto účelu můžeme doporučit. Jejich seznam najdete zde: chatveskole.cz/dostupne-nastroje

Začínáte a potřebujete poradit s registrací do vybrané chatovací aplikace? Připravili jsme pro vás návody krok za krokem: chatveskole.cz/registrace-do-sluzeb

Všechny námi doporučené chatovací aplikace můžete využít v omezené míře zdarma. Pokud vás zajímá, kolik stojí, připravili jsme pro vás shrnutí: chatveskole.cz/kolik-stoji

Upozornění

Výstupy generované chatboty mohou být užitečnou inspirací, ale nemusí být vždy přesné, aktuální nebo vhodné pro konkrétní vzdělávací kontext. Chatboti mohou dělat faktické chyby, neporozumět zadání nebo vytvořit obsah, který neodpovídá věku či potřebám žáků. Proto vždy vedte žáky k jejich kritickému zhodnocení.

Pozor na věkové limity – většinu služeb mohou žáci používat až od 13 let!

Práce s chatboty ve výuce

Tři základní pravidla pro práci s chatboty

Chatboti jsou počítačové programy, které jsou natrénovány na obrovském množství dat a generují slova a věty na základě pravděpodobnosti. Z tohoto důvodu občas vytvoří něco, co nedává smysl nebo není pravda. Při práci s chatboty je proto klíčové, aby žáci dodržovali tři jednoduchá, ale zásadní pravidla:

1

Vytvářej srozumitelná zadání

Prompt je úplně vše, co do chatbota napišeš. Aby chatbot vytvořil to, co si přeješ, je třeba mu nejprve dobře popsat, co od něj potřebuješ. Občas to nebývá snadné, ale ve výsledku se to vyplatí.

2

Nad textem od chatbota přemýšlej

Chatboti vytvářejí texty, které z první pohled působí velmi logicky a správně. Při hlubším zamyšlení ale my lidé často odhalíme, že něco nedává smysl. Proto je třeba posuzovat a přemýšlet nad vším, co chatbot vygeneruje.

3

Informace si ověřuj

Chatboti občas generují věci, které nedávají smysl, nebo nejsou fakticky správné. Nad vším, co chatbot vygeneruje, uvažuj a důležité informace si ověřuj – nejlépe vždy a hned.

Chatboti jako průvodci učením a myšlením

Cílem smysluplného zapojení GenAI ve výuce je využít chatboty jako průvodce v procesu učení a přemýšlení. Namísto pouhého generování odpovědí, má GenAI podporovat proces učení, vést žáky ke komplexnímu uvažování a rozvíjet jejich analytické a argumentační dovednosti.

GenAI umožňuje také přinést do aktivit v hodinách určitou míru individualizace. Chatboty, které najdete v této metodice, jsme navrhli tak, aby kladli žákům otázky, které je vedou k objevování různých úhlů pohledu a rozvíjení vlastních nápadů. Možnost přizpůsobit aktivity různým způsobům vysvětlení pojmů znamená, že žáci mohou látku pochopit způsobem, který jim nejlépe vyhovuje.

Chatboty v lekcích doporučujeme využívat jako dílčí aktivity, časově omezené například na 10 minut.

Jak využít AI asistenty nebo prompty v hodině

Doporučujeme využít spíše AI asistentů (GPT asistentů nebo Gemini Gema), protože obsahují bohatší instrukce a lépe drží konverzaci. Kdykoli během lekce (v evokaci, uvědomění i reflexi) můžete žákům nasdílet odkaz na AI asistenta nebo prompt. Vysvětlíte žákům, co je cílem aktivity, například při výběru Argumentačního parťáka: „Procvičíme si argumentaci na téma eutanázie. Pozorujte, zda se vám během konverzace k tématu proměnil postoj.“ Nastavte viditelně časování například na 10 minut. Po skončení aktivity s žáky můžete diskutovat o tom, zda a jak se jejich postoj proměnil, zda je chatbot upozornil na nějaké argumentační klamy apod.

Využít chatboty můžete v jakémkoliv předmětu, s jakýmkoliv kontextem učení. Chatboti se přizpůsobí nejen věku žáka (upozorňujeme ale, že většina chatbotů je dostupná dětem až od 13 let), ale také jeho konverzačnímu stylu.

Desatero způsobů využití GenAI ve výuce

Deset způsobů využití GenAI ve výuce představuje sadu konkrétních a praktických přístupů doporučených pro základní a střední školy. Jsou navrženy tak, aby rozvíjely kritické myšlení a analytické a argumentační dovednosti. Díky těmto způsobům se z chatbotů stává didaktický nástroj, který umožňuje určitou míru individualizace výuky.

Otázky na míru

Chatbot generuje otázky, kvízy, hádanky a krátké textové hry na míru, čímž podporuje hlubší porozumění tématu a aktivní přemýšlení. Žák zadá na začátku konverzace téma/kontext. Následně mu chatbot klade otázky a provádí ho procesem učení.

Příklad zadání: „Dnes se budeme dozvídat o užitečných vynálezech. Jedna skupina zjistí tři nejzajímavější fakta o suchém zipu, druhá o pružinách, třetí o přísavkách a čtvrtá o lepidlech. Položte chatbotovi následující text: Chci zjistit zajímavá fakta o (např.) suchém zipu.“ Po deseti minutách můžete v diskuzi ta nejzajímavější fakta společně sdílet.

Příklady užití Chatbot generuje otázky k tématu, vyzývá žáka k formulování myšlenek, prověřuje znalosti, slouží k opakování učiva...

Co rozvíjí Schopnost formulovat myšlenky, argumentovat, hledat souvislosti...

Proč využít Umožňuje žákům učit se vlastním tempem a na aktuální úrovni jejich znalostí a dovedností.

[Stáhnout GPT asistenta](#)[Stáhnout Gemini Gem](#)[Stáhnout prompt](#)

Argumentace

Žáci argumentují s chatbotem a učí se rozpoznat silné i slabé stránky argumentace. AI asistenti mají k dispozici také seznam argumentačních klamů a pokud žák nějaký v konverzaci použije, chatbot ho upozorní.

Příklad zadání: „Procvičíme si argumentaci na téma eutanázie. Pozorujte, zda se vám během konverzace k tématu proměnil postoj.“

Příklady užití Diskuze s chatbotem o kontroverzním tématu, identifikace klamů ve výstupech GenAI, obhajoba vlastního názoru...

Co rozvíjí Argumentační dovednosti: schopnost vybudovat argumentaci, formulovat odpověď, reagovat na oponenturu... kritické myšlení.

Proč využít Umožňuje bezpečně trénovat diskuzi, tříbit myšlenky a učit se rozpoznat nekvalitní nebo nepravdivé argumenty.

[Stáhnout GPT asistenta](#)[Stáhnout Gemini Gem](#)[Stáhnout prompt](#)

Role experta

Žáci využívají GenAI jako simulaci experta v daném oboru a učí se klást správné otázky. Chatbot nejprve představí svou osobnost a následně vede konverzaci, v níž danou problematiku vysvětluje, utvrzuje se v porozumění žáka a klade mu otázky, hádanky, vybízí k porovnání několika přístupů, případně nabízí kvízy.

Příklad zadání: „Dnes si budeme povídat s osobnostmi českého národního obrození. Ve dvojicích si vyberte jednu z nich a její jméno napište chatbotovi. Cílem je od osobností zjistit, v čem spočívaly jejich největší přínosy. Ze zjištěných informací vypracujte krátkou prezentaci.“

Příklady užití	Chatbot hraje roli historika, lékaře nebo vědce, žáci vedou rozhovor, získávají informace, porovnávají názory odborníků.
Co rozvíjí	Komunikační dovednosti, hlubší porozumění tématu, schopnost tázat se a interpretovat odpovědi z různých úhlů.
Proč využít	Rozvíjí schopnost pracovat s odbornými informacemi, přibližuje žákům reálné aplikace poznatků.

[Stáhnout GPT asistenta](#)[Stáhnout Gemini Gem](#)[Stáhnout prompt](#)

Brainstorming

Žáci využívají chatboty k rozvíjení nápadů, pro inspiraci nebo hledání různých úhlů pohledu na dané téma. Chatbot provede žáky čtyřmi fázemi: příprava, tvorba nápadů, třídění a rozpracování, hodnocení a výběr.

Příklad zadání: „Dnes budeme vymýšlet nápady na vlastní povídku. Otevřete asistenta a napište mu, že chcete vymýšlet nápady na téma „O čem bych mohl/a napsat povídku.“

Příklady užití	Argumentace pro a proti, hledání různých pojetí tématu, možností či neobvyklých řešení nebo forem...
Co rozvíjí	Posílení kreativního myšlení, schopnost rozvíjet myšlenku, vnímat téma z více úhlů pohledu a nacházet různé cesty k řešení...
Proč využít	Pomáhá překonat „prázdný papír“, podporuje divergentní myšlení a umožňuje žákům objevovat způsoby, jak k tématu přistoupit.

[Stáhnout GPT asistenta](#)[Stáhnout Gemini Gem](#)[Stáhnout prompt](#)